

تاریخ ایران پس از انقلاب اسلامی

جلد ششم

(به سوی ثبات)

www.ketab.ir

مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات

عنوان: تاریخ ایران پس از انقلاب اسلامی (جلد ششم)
(به سوی شات)

تألیف: علامه سید بهداروند یانی

نظارت علمی: جواد مصوری

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰ قیمت: ۹۰۰۰ تومان

حروف چینی و لیتوگرافی: مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی

چاپ و صحافی: چاپخانه مرکز اسناد انقلاب اسلامی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۷۱-۰۱۳-۲

ISBN: 978-622-271-013-2

شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۴۱۹-۹۰۶-۶

ISBN: 978-964-419-906-6

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران، خیابان شریعتی، ترسیده به میدان قدس، رویه‌روی پمپ بنزین اسدی، پلاک ۱۹۵۴،

مرکز اسناد انقلاب اسلامی. صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۳۸۹۶ تلفن: ۲۲۲۱۱۱۹۴ تلفکس: ۲۲۲۱۱۱۷۴

www.irdc.ir

فهرست مطالب

۱۳	مقدمه
۱۵	پیشگفتار
		بخش اول:
۱۹	فاجعه‌ی ۸ شهریور و پیامدهای آن
۲۱	فصل اول: جنایتی دیگر از ضدانا لاب
۲۱	مقدمه
۲۳	زمینه‌های فاجعه
۲۹	وقوع انفجار
۳۶	شهدای ۸ شهریور
۳۸	شایعه‌ی شهادت کشمیری
۴۴	تشییع بیکر شهدا
۴۹	ترتیبات امنیتی نخست‌وزیری
۵۶	هویت عامل انفجار
۶۵	نقش دولت‌های بزرگ
۶۷	جریان نفوذ
۶۸	مفهوم‌شناسی نفوذ
۷۲	راهبرد نفوذ

۲۸۵	جامعه‌ی مدرسین حوزه‌ی علمیه‌ی قم
۲۸۸	جامعه‌ی روحانیت مبارز
۲۹۰	حزب جمهوری اسلامی
۲۹۲	سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی
۲۹۷	جریان معارض
۲۹۷	حزب توده
۳۰۲	سازمان مجاهدین خلق
۳۰۹	نهضت آزادی ایران
۳۱۵	فصل دوم: دوگانگی سازش و مقاومت
۳۱۵	مقدمه
۳۲۰	جریان مقاومت و پایداری اسلامی
۳۳۴	کشته‌شدن انور سادات
۳۳۸	بازتاب کشته‌شدن انور سادات
۳۴۳	گسترش نهضت‌های رهایی‌بخش
۳۶۳	مواضع متفاوت ایران و سعودی در حج
۳۷۶	کنفرانس جبهه‌ی پایداری
۳۸۰	تبلیغ ارزش‌های انقلاب در نشست‌های بین‌المللی
۳۸۸	جریان سازش
۳۸۹	رقابت قدرت‌های بزرگ در منطقه
۳۹۲	توطئه و سازش در منطقه
۴۰۲	حفری در مسجدالاقصی
۴۰۵	طرح صلح فهد و پیامدهای آن
۴۱۷	پیوست‌ها
۵۲۵	کتابنامه
۵۴۳	نمایه

مقدمه

شکل‌گیری و پیروزی انقلاب اسلامی ایران مرهون تلاش‌های همه‌جانبه‌ی نیرو‌هایی است که به رهبری حضرت امام (ره) توانستند رژیم پهلوی را سرنگون سازند. نیرو‌هایی که خود در اندیشه و عمل انقلاب بودند و با تحمل سختی‌ها و محرومیت‌ها، زمینه‌ی تحقق اراده و سنت الهی را فراهم آوردند. در این میان، نقش‌آفرینی دولتمرد انقلابی شهید محمدعلی رجایی به عنوان یکی از رجال بزرگ انقلاب اسلامی در دوران پس از پیروزی انقلاب با توجه به زمینه‌های ذهنی و تجربه‌های عملی که در طول سالیان دراز در عرصه‌های مختلف داشت، بی‌بدیل است. او نقش بنیانی در استمرار و استقرار نظام نوپای اسلامی داشت. تحقق انقلاب فرهنگی و به ثمر رسیدن اهداف آموزش و پرورش در نظام جمهوری اسلامی، مقابله با نیرو‌های چپی، غربی و ضدانقلاب؛ شناسایی، معرفی و حذف نیرو‌های متعهد به انقلاب و واگذاری مسئولیت‌ها به افراد متعهد و مکتبی و اقداماتی از این قبیل نمونه‌ای از فعالیت‌های شهیدان رجائی و باهنر در دوران کوتاه حیات سیاسی ایشان بوده است.

شروع به کار دولت رجایی هم‌زمان با شروع جنگ تحمیلی عراق علیه ایران و وجود مسائل مهمی چون تداوم بحران اشغال سفارت آمریکا در تهران، گروگان‌گیری و فشارهای همه‌جانبه‌ی آمریکا علیه ایران بود. با این همه اولین اقدامات این دولت در زمینه‌ی اقتصادی، تشکیل ستاد بسیج اقتصادی کشور، سهمیه‌بندی چند قلم کالای اساسی و مورد نیاز و چاپ و توزیع کوپن بین مردم بود. رجایی هدف و برنامه دولت از اجرای این طرح را توزیع ثروت و امکانات بیت‌العمال به صورت مساوی و عادلانه در بین مردم اعلام کرد. پس از شروع جنگ، اسکان آوارگان و مهاجرین جنگ از دیگر مسائل اساسی دولت رجایی بود.

در این راستا از استانداران خواسته شد که امکانات خود را برای اسکان آوارگان جنگ بسیج کنند. بازدید و دیدار از جبهه‌های جنگ و اردوگاه‌های اسکان مهاجرین جنگ، موضوع دیگری بود که رجایی را پیوسته به جنگ مرتبط می‌کرد. دولت مکتبی شهید رجایی در دوره کوتاه‌مدت حاکمیت خود راه و خط مشی انقلابی و مکتبی را که در دوره‌ی نخست‌وزیری در پیش گرفته بود ادامه داد و برخلاف دوره قبل، ریاست‌جمهور و نخست‌وزیر همفکر و هم‌رأی با هم بودند. پس از شهادت رجائی و باهنر، در کوتاه‌ترین زمان ممکن، دومین شورای ریاست‌جمهوری تشکیل و آیت‌الله مهدوی‌کنی به نخست‌وزیری تعیین شد. علی‌رغم تهدیدات اقدامات تروریستی گسترده‌ی منافقین، نیل به ثبات سیاسی با برگزاری انتخابات سومین دوره‌ی ریاست‌جمهوری دنبال شد. بدین ترتیب حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در مسند ریاست‌جمهوری و میرحسین موسوی در جایگاه نخست‌وزیری قرار گرفتند.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی در استای تدوین و تألیف تاریخ پرافتخار کشورمان در دوران حاکمیت جمهوری اسلامی ایران اقدام به انتشار این اثر نموده است. در پایان از نویسنده‌ی محترم جناب غلامرضا بهدارندیان و ناظر محترم جناب آقای دکتر جواد منصوری و ویراستار محترم نادر خبازی و سایر الزامات ویراستاری و همکاران در مؤسسه‌ی فرهنگی هنری تشکر و تقدیر می‌نماید.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی